

Gent corrent

Víctor Company

Funcionari. És psicòleg penitenciari, del col·lectiu al qual pretenen retallar el 15% de jornada i sou.

«Estan atacant el model rehabilitador»

JULIO CARBO

Catalina
Gayà

–Fins ara eren reticents a deixar-se veure, però ara tallen carreteres i volen sortir als mitjans. ¿Què està passant?

–Té raó. Els funcionaris de presons solem ser reticents a revelar la nostra identitat, però crec que ara tenim una oportunitat per explicar a la gent el que fem i les implicacions que té la nostra feina. Som un servei públic. No vull que les filles de la meua veïna hagin de tenir por perquè nosaltres no hem sabut fer la nostra feina. Volem evitar futures víctimes.

–A poc a poc.

–Un sistema penitenciari com el nostre té com a objectiu que, quan una persona surt de la presó, no cometi el mateix delicte ni cap altre.

Volem que la persona es rehabiliti i que es reinsereixi en la societat. Li asseguro que a Catalunya tenim mitjans perquè les conductes delictives no es repeteixin.

–¿I aleshores?

–El Departament de Justícia sempre havia apostat per un sistema de reeducació i de reinserció en delictes sexuals, de gènere i violents. Arribar a aquest model ha sigut un procés històric difícil i, pel camí, hi ha hagut uns altres sistemes que no han funcionat. I ara, per una qüestió econòmica, sembla que ja no estiguem tan orgullosos de tenir un model rehabilitador.

–¿A què es refereix?

–Que com a política criminal el que volen fer és una aberració. Formo part d'un col·lectiu que sempre havia estat considerat essencial. És a dir, que no ens retallaven ni la feina ni el sou, igual que no ho feien

«No vull que les filles de la meua veïna tinguin por. Volem evitar futures víctimes»

als policies o als bombers, per exemple. Ara resulta que els únics essencials que hi ha a les presons són els funcionaris que s'ocupen de la vigilància, i a la resta, els que ens ocupem de la rehabilitació i la reinserció, pretenen treure'ns un 15% de sou i de feina.

–¿A quanta gent afecta?

–A 430 professionals. Si li dic la veritat, jo, a més, sóc funcionari. Als 23 anys vaig aprovar oposicions com a tècnic especialista i vaig treballar en la vigilància en diversos centres penitenciaris mentre estudiava Psi-

cologia. Ara treballo a Brians 1 com a psicòleg especialista en delictes sexuals. També he estudiat Criminologia.

–¿Li agrada la seva feina?

–No sap com. Amb la crisi ja ens han retallat el sou dues vegades i no hem dit res. Personalment, em semblava que, malgrat que no sóc el causant de la crisi, havia de fer un ajust perquè la societat seguís funcionant. Però ara és diferent. Estan atacant el model.

–¿I amb quants interns treballa, vostè?

–Tinc 120 delinqüents al meu càrrec. El 80% de les persones que hi ha a les presons han comès un o pocs delictes, i la gran majoria hi entren per un primer delicte. El 20% restant són els perillous i és amb aquest grup amb el qual treballem prioritàriament. Està demostrat que el nostre sistema funciona: aquí la reinci-

dència és menor que a la resta d'Espanya.

–N'hauríem d'estar orgullosos.

–Sí, tenim un sistema de rehabilitació modèlic i pioner a Europa. Al món, els pioners van ser els Estats Units, però després el van abandonar perquè econòmicament no funcionava. Ara es basen en el càstig i prou, i no els va gens bé. Al Canadà encara segueix el model de la rehabilitació i les portes de les cases estan obertes.

–¿I què els ensenyen als seus pacients?

–Intentem que canviïn la manera de pensar i les seves emocions perquè, a partir d'això, canviïn també la seva conducta. El canvi existeix o pot existir: *T'ha afectat la teua infància, però d'ara endavant pots fer canvis*, és la frase que ho resumeix. Es pot dir que jo faig que s'encengui l'espurna d'aquest canvi. El psicòleg penitenciari proporciona totes les eines possibles perquè aquest subjecte en llibertat definitiva se sàpiga moure; cosa que abans no havia fet o no havia sabut fer. Ara sap totes les conseqüències que poden tenir certes conductes.

–¿És un mite això que alguns dels seus companys no revelen la seva identitat per motius de seguretat?

–No, és cert. Alguns dels meus companys han rebut amenaces. Jo tinc clar que el dia que tingui por deixaré aquesta feina. Abans de ser de blau, com en diem als de vigilància, treballava en una fàbrica. Allà tenia un contracte indefinit i la gent em deia que estava boig perquè ho volia deixar tot per poder estudiar. Ho vaig fer i m'encanta el que faig, crec que és útil per a la societat. ≡

gentecorriente@elperiodico.com